

T.a.v. de leden van de vaste commissie
Infrastructuur en Waterstaat
Tweede Kamer der Staten-Generaal

Via e-mail: cie.iw@tweedekamer.nl

Ons kenmerk

23-040.TC.BV

Datum

12-05-2023

Betreft

Gezondheid mee laten wegen in omgevingsbeleid

Uw kenmerk

-

Contact

-

Beste leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat,

Woensdag 17 mei spreekt u met bewindspersoon Vivianne Heijnen, staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, over belangrijke kwesties omtrent de leefomgeving. Gelet op de invloed die de leefomgeving heeft op de publieke gezondheid, benadrukt GGD GHOR Nederland graag de volgende punten en stelt tegelijkertijd enkele cruciale vragen.

Gezondheid van gelijke waarde in omgevingsbeleid

In het Gezond en Actief Leven Akkoord is afgesproken dat gezondheid als belangrijke factor mee moet wegen in beslissingen binnen diverse beleidsdomeinen (*health in all policies*) in overeenstemming met wat ook de Gezondheidsraad onderstreept. In haar [rapport](#) van juli 2022 kwam naar voren hoe belangrijk het is om gezondheid op een gelijkwaardige manier mee te laten wegen in omgevingsbeleid. Hierbij gaat het om zowel gezondheidsbevordering als gezondheidsbescherming.

Het belang van gezondheidsbescherming blijkt ook uit het [rapport Industrie en Omwonenden](#) van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De conclusie uit dit rapport is dat de gezondheid van omwonenden van industrie beter beschermd moet worden door bedrijven, lokale overheden en omgevingsdiensten.

Om het gezondheidsperspectief te versterken binnen besluitvormingsprocessen over de leefomgeving heeft de Gezondheidsraad opgeroepen concrete doelen op te stellen. GGD GHOR Nederland onderschrijft deze oproep. Waar het opstellen van doelen onmogelijk lijkt, is het belangrijk om deskundigen op het gebied van gezonde leefomgeving zo vroeg mogelijk mee te nemen in het proces. Deskundigen maken namelijk potentiële effecten op de gezondheid inzichtelijk. De GGD'en helpen graag met hun expertise, gezien hun kennis die op lokaal niveau toegepast kan worden.

Meer ambitie om gezondheidsschade door geluid terug te dringen

Na luchtkwaliteit is geluid de milieufactor die de meeste gezondheidsschade veroorzaakt. In de toekomst worden nog meer gezondheidsproblemen door geluid verwacht. Het is opvallend dat in het rapport [Beleidsdoorlichting geluid](#) de industrie niet wordt gezien als bron van omgevingsgeluid. Wanneer industrielawaai niet wordt meegenomen zal dit de doeltreffendheid en doelmatigheid van geluidsbeleid onder de Omgevingswet aantasten. Bovendien ontbreekt het vaak aan transparante onderbouwing waarom maatregelen aan de bron wel of niet genomen zijn.

Daarnaast pleit GGD GHOR Nederland voor meer ambitie in de doorwerking van de WHO-richtlijnen omtrent geluid. In plaats van een afwachtende houding met betrekking tot internationale regelgeving, kan Nederland een pionier zijn door in te zetten op een lage geluidsbelasting en creatieve (bron)maatregelen.

Fijnstof aanpakken

De uitstoot van fijnstof uit pluimveestallen kunnen zeer negatieve gezondheidseffecten veroorzaken, zoals longontstekingen of chronisch obstructieve longziekte (COPD). Om dit soort effecten tegen te gaan is in Nederland het Schone Lucht Akkoord (SLA) opgesteld. De GGD'en omarmen het streven van een zo goed mogelijke luchtkwaliteit, en proberen haar implementatie te stimuleren. De maatregelen uit het [sectorplan](#) kunnen onderdeel vormen van deze uitvoering.

Echter is het voor de publieke gezondheid van belang vast te houden aan de (in 2017) door de landelijke overheid vastgestelde reductie-percentages van 50% (bestaande stallen) en 70% (nieuwbouw). Bovendien is het belangrijk om de [WHO-advieswaarden](#) van 15 µg/m³ voor PM10 in acht te nemen, waardoor meer gezondheidswinst behaald wordt. Daarbuiten roepen de GGD'en ook op om aandacht te besteden aan secundair fijnstof en PM2,5 voor een betere luchtkwaliteit.

Enkele vragen

Tot slot zijn er nog enkele onduidelijkheden in het sectorplan waar graag meer toelichting voor nodig is.

1. Hoe worden pluimveehouderijen van buiten 'pluimveedichte gemeenten' die ook niet aan de WHO-advieswaarden voldoen gestimuleerd om de fijnstofemissie terug te dringen?
2. Wat is de beoogde impact van de voorgestelde maatregelen in het sectorplan op de luchtkwaliteit en gezondheidswinst?

Met vriendelijke groet,

Ton Coenen
Algemeen directeur
GGD GHOR Nederland
